

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مهارت های همسرگزینی

سمینارهای دانش خانواده

سرکار خانم دکتر فاطمی زاده

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان

استاد دانشگاه اصفهان با تأکید بر ضرورت مراجعه به مشاورین پیش از همسرگزینی و ازدواج، گفت: زوجین پیش از وارد شدن به عرصه ازدواج باید کسب مهارت کنند تا بتوانند شرایط لازم برای زندگی مشترک را داشته باشند.

به گزارش روابط عمومی دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان، دکتر مریم فاطمی زاده کارشناس مسائل خانواده و علوم تربیتی، در سلسله نشست‌های خانواده با موضوع مهارت‌های همسرگزینی که به همت قطب اخلاق، خانواده و سبک زندگی توسط دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان برگزار شد، با اشاره به گسترده بودن مباحث مربوط به مهارت‌های همسرگزینی، گفت: مهارت‌های همسرگزینی از موضوع آمادگی برای ازدواج شروع می‌شود و نخستین کاری که یک مشاور باید انجام دهد این است که میزان آمادگی شخص برای ازدواج را مورد سنجش قرار دهد.

وی در ادامه با بیان اینکه آمادگی افراد برای ازدواج در ۶ حیطه باید مورد بررسی قرار بگیرد، افزود: آمادگی هیجانی و توانایی کنترل هیجان، آمادگی روانشناختی، آمادگی اقتصادی و توانمندی تأمین معاش و عقل معاش شخص، آمادگی اجتماعی و برقراری روابط اجتماعی، چرا که پس از ازدواج روابط انسان حداقل دو برابر خواهد شد و به همین دلیل توانمندی‌های ارتباط اجتماعی لازم دارد، همچنین آمادگی جسمی و جنسی نیاز از نیازهای افراد در زمان ازدواج است و در آخر مهارت‌های فرد برای زندگی مشترک نظیر ارتباط کلامی و حل مسأله و بحران‌ها و مشکلات است.

نداشتن آمادگی برای ازدواج موجب عدم موفقیت ازدواج می‌شود

فاتحی‌زاده یکی از علل شکست ازدواج را نداشتن آمادگی لازم برای تشکیل زندگی مشترک دانست و اظهار کرد: زوجین پیش از وارد شدن به عرصه ازدواج باید کسب مهارت کنند تا بتوانند شرایط لازم برای زندگی مشترک را داشته باشند، موضوع دیگر این است که باید دلایل ضرورت ازدواج کردن در فرد مورد بررسی قرار بگیرد.

وی ضرورت نداشتن و دلیل صحیح نداشتن برای ازدواج را یکی دیگر از عوامل شکست ازدواج‌ها عنوان کرد و گفت: فشار خانواده یکی از علل ازدواج کردن شخص در شرایط نداشتن آمادگی برای ازدواج است که در نهایت معمولاً به شکست می‌رسد، زمانی که فرد دلیل درستی برای ازدواج نداشته باشد یا آماده ازدواج نباشد نباید وارد زندگی مشترک شود تا در نهایت به شکست نرسد.

کارشناس مسائل خانواده خودشناسی را دیگر شرط لازم برای فراهم شدن شرایط ازدواج و تشکیل زندگی مشترک برشمرد و تصریح کرد: مسأله خودشناسی و هویت‌یابی در زمینه ازدواج بسیار مهم و دارای اهمیت است، سؤال خیلی رایجی که با آن مواجه هستیم سؤال‌های جلسات خواستگاری است، وقتی کسی از کارشناسان می‌پرسد که باید در خواستگاری چه سؤالاتی مطرح کنم در حقیقت نشان دهنده این است که خودشناسی نداشته و به خاطر این عدم شناخت نمی‌داند باید با چه ملاک‌ها و سؤالاتی طرف مقابل خود را مورد سنجش قرار دهد.

انتظارات از همسر باید سنجیده شود

استاد دانشگاه اصفهان سنجش همخوانی ارزش‌ها و ملاک‌های زندگی را از مهمترین مباحث در زمینه ازدواج دانست و اظهار کرد: انتظارات طرفین از همسر پیش از ازدواج باید مورد سنجش قرار بگیرد تا همخوانی و همسویی آن مشخص شود، همچنین باید معلوم شود شخصی که تصمیم به ازدواج گرفته تا چه حد توانایی استقلال از خانواده خود دارد و می‌تواند جدای از آنها وارد زندگی مشترک شود.

فاتحی زاده عدم تناسب در انتخاب اولیه را یکی از عوامل شکست ازدواج عنوان کرد و گفت: در گذشته افراد یک شناخت کلی نسبت به خانواده‌های یکدیگر داشتند و اکثراً افرادی که با هم آشنایی نسبی داشتند وارد زندگی مشترک می‌شدند به همین دلیل دوران آشنایی و نامزدی کمتری داشتند اما ازدواجشان با موفقیت همراه بود اما امروزه شرایط زندگی‌ها به نحوی است که اصلاً شناخت و یا امکان شناخت به سادگی وجود ندارد.

وی با بیان اینکه افراد مطلقه برای ازدواج با مشکلات و معضلاتی روبرو هستند، افزود: این افراد به خانواده گزینه جدید ازدواج خود اجازه آشنایی با خانواده و همسر سابق خود را نمی‌دهند و این یک کار غلط است چرا که افراد حق دارند با زندگی گذشته فرد و اطلاعات زندگی او آشنا شوند.

کارشناس مسائل خانواده با اشاره به آیاتی از قرآن کریم، تصریح کرد: هرکسی با توجه به شخصیت و شاکله خود عمل خواهد کرد، هر انسانی ویژگی‌های شخصیتی دارد که عامل بسیار مهمی در زندگی ما و سازگاری یا عدم سازگاری ما خواهد بود و تأثیرگذاری بسیاری خواهد داشت، بعضی افراد توانمندی‌های بالاتری دارند و برهی از نظر توانمندی‌ها دچار مشکل هستند.

فاتحی زاده شخصیت را بسیار اثرگذار در تمام شرایط زندگی افراد توصیف کرد و بیان داشت: در زمینه ازدواج یکی از مهمترین وظایف مشاورین خانواده سنجش شخصیت افراد و تناسب شخصیت آنها با یکدیگر است.

ویژگی‌های شخصیتی در آینده زندگی مشترک مؤثر است

وی ادامه داد: نظریه‌ای پنج عاملی شخصیت یکی از تست‌هایی است که برای مراجعین به مشاوره در زمینه ازدواج استفاده می‌شود، ۵ ویژگی شخصیتی خیلی مهم وجود دارد که نخستین بخش آن مسأله خودشیفتگی در برابر توافق پذیری است، بعضی از مردم اهل تواضع و خشوع هستند و با دیگران توافق دارند اما برخی به خاطر خودشیفتگی حاضر به توافق با دیگران نیستند.

استاد دانشگاه اصفهان ویژگی خودشیفتگی را از ویژگی‌های شخصیتی افراد برشمرد و خاطر نشان کرد: بدترین ویژگی برای ایجاد مشکل در ازدواج خوشیفتگی است، برای اینکه یک مشاور خوب باشیم باید این ویژگی‌ها را در درون خودش جست‌وجو کنیم و به خودشناسی برسیم، مثل همین خریدهایی که انجام می‌دهیم و در انجام دادن آن نسبت به شرایط خود و ویژگی‌ها لازم برای انتخاب یک محصول آگاهی داریم.

کارشناس مسائل خانواده، با اشاره به طلاق عاطفی به عنوان یکی از آسیب‌های عدم شناخت صحیح طرفین در ازدواج، اظهار کرد: روان رنجوری یکی دیگر از ویژگی‌های شخصیتی است که موجب می‌شود افراد در ازدواج و در تشکیل زندگی مشترک دچار مشکل شده و حتی ازدواج آنها به طلاق بیانجامد، زودرنجی و حساسیت زیاد نسبت به مسائل مختلف، زودرنجی بسیار زیاد و رفتارهایی از این دست از ویژگی‌های افراد روان رنجورخو است.

فاتحی‌زاده نداشتن ثبات و آرامش را یکی از عواقب روان رنجورخویی عنوان کرد و افزود: هرکسی ممکن است درجاتی از این ویژگی را داشته باشند اما بعضی افراد بیش از حد مبتلا به این مشکل هستند و اگر کسی بیش از اندازه روان رنجورخو است باید با مراجعه به مشاورین این ویژگی خود را تعدیل کند، در غیر اینصورت در زندگی با مشکلات بسیاری مواجه خواهد شد.

افردا روان رنجورخو ازدواج سختی در پیش خواهند داشت

وی برانگیختگی بیش از حد و تلاش برای نشان دادن واکنش در سریعترین زمان ممکن را از ویژگی‌های افراد روان رنجورخو دانست و تصریح کرد: این افراد همواره اضطراب دارند و کارهای خود را با ناراحتی انجام می‌دهند و معمولاً احساس ترس و اضطراب و عصبانیت را با خود به همراه دارند. هر رخدادی در زندگی به همراه استرس است، افراد روان رنجورخو به خاطر آسیب پذیر بودن در برابر استرس‌ها بسیار آسیب پذیر هستند و زندگی خود را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

استاد دانشگاه اصفهان با بیان اینکه افراد روان رنجورخو ازدواج‌های سختی را در پیش خواهند داشت خاطر نشان کرد: روان رنجورخوها زیاد نق می‌زنند و از شرایط شکایت دارند، همواره بی ثبات بوده و گاهی ناگهان از آرامش و حالت شادی به عصبانیت و ناراحتی خواهند رسید، این افراد باید پیش از ازدواج حتماً به مشاورین مراجعه کرده و عوارض این ویژگی را تعدیل کنند، ویژگی‌های شخصیتی قابل تغییر نیستند ولی قابل تعدیل و کاهش هستند.

وی افراد خیلی با ثبات را هم دارای مشکل بیخیالی توصیف کرد و عنوان کرد: خوشبختانه اکثر مردم در حالت تعادل در این زمینه هستند، اما اگر دو نفر روان رنجورخو بودند باید مراقب باشند که ازدواج آنها با مشکلات

بسیار زیادی به دنبال خواهد بود، هر دو در برابر استرس آسیب پذیر هستند و نباید با یکدیگر ازدواج کنند لازم است حتما یکی از طرفین حداقل دارای ثبات شخصیتی باشد.

فاتحی زاده توافق پذیری را توأم با تواضع و فروتنی برشمرد و اظهار کرد: افراد خودشیفته معمولا اهل انتخاب لباس گران شیک پوشی های خاص هستند و برای خود حرمت شدیدی قائل هستند، اما افراد توافق پذیر اینچنین نیستند، ملاحظه و مراعات دیگران از ویژگی های افراد توافق پذیر است، افراد خودشیفته دنیا را از دید خودشان می بینند فقط و خیال می کنند همه چیز همانطور است که آنها تشخیص می دهند، به همین خاطر به خواسته های دیگران اهمیت نمی دهند و توجهی ندارند که شرایط دیگران به چه صورت است.

ازدواج دو خودشیفته نظیر حضور دوپادشاه در یک سرزمین است

کارشناس امور تربیتی رقابت با فرزند را از ویژگی های افراد خودشیفته برشمرد و تصریح کرد: دو فرد خودشیفته ازدواج خیلی بدی خواهند داشت علیرغم اینکه برای یکدیگر جذابیت بسیاری دارند، اما این دو پس از ازدواج نظیر دو پادشاه در یک سرزمین هستند که یا ازدواج آنها منجر به جدایی خواهد شد یا اینکه با طلاق عاطفی مواجه خواهند شد و هر کدام یک زندگی موازی برای خود ایجاد خواهند کرد.

وی توافق پذیری بیش از حد را توأم با مشکل و عدم توجه به نیازهای شخصی و حقوق فردی ذکر کرد و گفت: وجدان گرایی یا عدم وجدان گرایی یکی دیگر از ویژگی های مهم شخصیتی در زمینه ازدواج است، وجدان گرایی یا وظیفه شناسی در بهبود شرایط زندگی بسیار مؤثر است و کسانی که از این ویژگی مهم برخوردار نیستند در زندگی با مشکلات بسیاری روبرو خواهند شد و همسر آنها مدام باید نسبت به مسائل مختلف به آنها تذکر دهد.

فاتحی زاده غیرقابل اعتماد بودن را از ویژگی های افراد فاقد وجدان گرایی عنوان کرد و افزود: زمانی که فردی وجدان گرا باشد مسؤولیت پذیر خواهد بود و می توان کارها را با خیال راحت به او واگذار کرد و خیال افراد از واگذار کردن کارها به او راحت است، اما اگر فرد وجدان گرا نباشد نمی توان زیاد به او اعتماد کرد و واگذاری کارها به آن فرد چندان نتیجه بخش نخواهد بود. این افراد در زندگی به خود و دیگران به ویژه فرزند و همسر خود آسیب خواهند زد.

تجربه گرایی افراطی ممکن است موجب تغییر دین و عقاید مذهبی هم بشود

کارشناس مسائل خانواده تجربه گرایی در برابر عدم انعطاف و خشکی را از دیگر ویژگی های شخصیتی برشمرد و عنوان کرد: افراد تجربه گرا همواره دنبال تجربه های جدید و دستیابی به چیزهای نو و تازه در زندگی هستند از زندگی یکنواخت دوری می کنند و تلاش می کنند تا تنوع در زندگی داشته باشند، برخلاف آنها افرادی هستند که انعطاف نداشته و دارای روحیاتی خشک و بسته هستند، آدم هایی که از تغییر متنفر هستند و همیشه یکنواخت و روزمره هستند و این دو تیپ شخصیتی در کنار یکدیگر نمی توانند زندگی خوبی داشته باشند.

وی نداشتن ثبات و احتمال بروز خیانت در زندگی زناشویی یا حتی تغییر دین و عقاید مذهبی را از ویژگی های افراد افراطی در تجربه گرایی برشمرد و اظهار کرد: درونگرایی و برونگرایی از دیگر ویژگی های شخصیتی است که در زمینه ازدواج باید به آن توجه داشت، اکثر مردم در جامعه ما در این زمینه متعادل هستند، اما برخی افراد در درونگرایی یا برونگرایی دچار افراط هستند و این موضوع مشکلات بسیاری برای زندگی خانوادگی آنها به دنبال خواهد داشت.